

APSTIPRINU

Valdēs priekšsēdētājs

J. Karevs

2023.g. 30. martā

INFORMATĪVAIS MATERIĀLS SABIEDRĪBAI

1. Atbildīgās personas par objektiem, uz kuriem attiecas šie noteikumi, informatīvajā materiālā sabiedrībai iekļauj šādu informāciju:

1.1. par darbības vietu atbildīgais objekta īpašnieks vai turētājs un darbību veicēja organizācija (nosaukums);

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „INTERGAZ”

Ģenerāldirektors: Jevgeņijs Karevs

1.2. atbildīgās personas vārds un uzvārds, kā arī citas ziņas par to, kur var iegūt papildinformāciju par attiecīgo objektu;

Darba aizsardzības inženiere - Jekaterīna Mihailova

Vaļņu iela 30, Daugavpils

1.3. objekta pilna adrese;

Vaļņu iela 30 Daugavpils, Latvija, LV-5401

1.4. apstiprinājums, ka objektam piemēro šos noteikumus, kā arī apstiprinājums, ka atbildīgā persona ir iesniegusi:

Izvērtējot faktu, ka termināla spiedieniekārtu kompleksos vienlaikus var tikt uzglabātas līdz 832,67 tonnas SNG (turpmāk - sašķidrīnātā naftas gāze), atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr.131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" (turpmāk - MK noteikumi Nr.131) 1.pielikumam un MK 2017. gada 19. septembra noteikumiem Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība ", tas klasificējams kā A kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts, kuram jāizstrādā un Vides pārraudzības valsts birojā jāiesniedz Drošības pārskats, bet Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā (turpmāk – VUGD) jāiesniedz termināla Civilās aizsardzības plāns.

1.4.1. iesniegumu Valsts vides dienestā;

09.04.2010. SIA "INTERGA" ir saņēmis atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.DA10IB0021.

08.05.2017. SIA "INTERGA" ir mainījis B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas Nr. DA10IB0021 nosacījumus un saņēmis no Daugavpils reģionālas vides pārvaldes ziņojumu par to, ka iesniegums ir pieņemts. Lēmums par SIA "INTERGAZ" B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas NR. DA10IB0021 pārskatīšanu tiks pieņemts 60 dienu laikā no iesnieguma pieņemšanas dienas.

1.4.2. drošības pārskatu Vides pārraudzības valsts birojā, ja uz objektu attiecas šo noteikumu 16.

Pārskats bija nodots Vides pārraudzības valsts birojā 01.03.2022.

29.06.2022. Vides pārraudzības valsts birojs nosūtīja SIA "INTERGAZ" Drošības pārskata izvērtējumu Nr. 8-06/14/2022

1.5. objekta vai iekārtu darbību izklāsts;

Galvenie SIA "INTERGAZ" termināla pamatdarbības procesi ir:

- SNG pieņemšana pa dzelzceļu un pārsūkņēšana uz termināla tvertnēm;
- SNG uzglabāšana;
- gāzes balonu uzpildīšana;
- autocisternu uzpildīšana.

1.6. šādas ziņas par bīstamajām vielām, kas atrodas objektā un var izraisīt rūpniecisko avāriju:

1.6.1. vielu nosaukumi;

Bīstamā viela ir sašķidrinātu ogleņūdeņražu gāzu – propāna un butāna maisījums, kura tehniskā nosaukuma vietā lieto tā tirdzniecības nosaukumu SAŠKIDRINĀTA NAFTAS GĀZE.

1.6.2. vielu piederība noteiktai bīstamības kategorijai saskaņā ar regulu Nr. 1272/2008 vai noteiktai bīstamo vielu grupai atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam;

Uzliesmojošas gāzes - kategorija 1 - Bīstami - (CLP : Flam. Gas 1) - H220.

Gāzes zem spiediena - sašķidrinātas gāzes - Brīdinājums - (CLP : Press. Gas Liq.) - H280

1.6.3. vielu bīstamības raksturojuma skaidrojums, vienkāršiem vārdiem norādot to galvenās bīstamības īpašības, svarīgākos simptomus un sekas, ko izraisa vielas iedarbība;

Bīstamības veidi (riskā faktori) saistītie ar propāna-butāna izmantošanu ir:

Sprādzienbīstamība un ugunsbīstamība – produkts ir ugunsnedrošs, savienojoties ar skābekli, vai ar slāpekli, veido eksplozīvo savienojumu.

Gāzes sprādzienbīstamību veicina tās fizikālās īpašības - zema uzliesmošanas un viršanas temperatūra, liels gāzes tvaiku spiediens, diezgan zema zemākā sprādzienbīstamības robeža un diezgan liels blīvums attiecībā uz gaisu.

Komunikāciju plīsuma vai savienojumu hermētiskuma izjaukšanas gadījumos, gāze ātri iztvaiko un izveido, savienojoties ar gaisu, sprādzienbīstamus un ugunsnedrošus maisījumus. Sašķidrināta gāze ir dielektriķis, tāpēc, tā var uzliesmoties no statiskās elektrības iedarbības.

Bīstamība cilvēka veselībai (ķīmiskais un traumatiska riska faktors).

Sašķidrinātai gāzei ir smacējoša iedarbība. Saindējuma simptomi var izpausties, ka īslaicīgs narkotiskais efekts: iespējams reibonis un reibuma sajūta, vājums, koordinācijas traucējumi, temperatūras samazināšana, pulsa paaugstināšana, slikta dūša. Smagas saindēšanas gadījumā izsauc samaņas zaudēšanu.

Bīstamība videi (ķīmiskais riska faktors).

Gāzes īpatnējais svars ir lielāks, nekā gaisam, kas veicina noplūdes gadījumā bezvējā laikā gāzes sakrāšanos zemās, nevēdināmās vietās, lielās noplūdes gadījumā iesūcās gruntī (var izsaukt sprādzienu, saindēšanas, grunts piesārņošanu). Ārpus telpām, gāzes koncentrācija ātri samazinājās, piekļūstot gaisam gāzes-gaisa maisījumā.

Propāna-butāna maisījumam pēc būtības nepiemīt smaka, tāpēc, lai noteiktu gāzes noplūdi, SNG tiek pievienots odorants – etilmērkaptāns (viela ar izteiktu specifisku smaku). Odorants tiek pievienots mikroskopiskās dozas un pats par sevi nevar izsaukt kaitīgu iedarbību.

1.7. informācija par to, kā brīdinās un informēs par rūpniecisko avāriju un kā jārikojas un jāizturas iedzīvotājiem, kuri var tikt ietekmēti šādā avārijā.

Ja SIA "INTERGAZ" sašķidrinātās gāzes terminālā nostrādā gaismas signalizācijas lampiņa un sirēnas, un tās darbojas 5 minūtes, zvanīt VUGD pa tālr. 112.

Blakus esošus uzņēmumus un iedzīvotājus informēs telefoniski par rūpnieciskas avārijas draudiem.

BĪSTAMĀ ĶĪMISKĀ PRODUKTA NOPLŪDE

Atrodoties telpās:

- Pārtraukt jebkuru saimniecisko un citu darbību, kuras rezultātā var rasties dzirksteles vai uzliesmot uguns.
- Atvienot no elektrotīkla visas elektroierīces.
- Izslēgt mehānismu darbojošos dzinējus.
- Uzturēties telpās (vēlams augšējos stāvos) un veikt drošības pasākumus, lai nepieļautu gāzu iekļūšanu telpās: aiztaisīt logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus, izslēgt kondicionierus, noblīvēt spraugas logos, durvis, ventilācijas lūkās ar ūdeni samērcētu audumu vai citu materiālu.

- Aizsardzībai no gāzes kaitīgās iedarbības lietot vairakkārt salocītus dvieļus, audumus vai citus gaisa caurlaidīgus materiālus, samērcējot tos ūdenī.
- Veselības stāvokļa pasliktināšanas gadījumā (apgrūtināta elpošana, elpošanas ceļu iekaisums, īslaicīgs samaņas zudums) nekavējoties uzsaukt neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi pa tālruni 112, 113.
- Atstāt telpas tikai pēc norādījumu saņemšanas no VUGD, Valsts policijas vai pašvaldības darbiniekiem.
- Ja iespējams, pārlicinieties, vai Jūsu kaimiņi zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties.

Atrodoties ārpus telpām:

- Meklējiet patvērumu tuvākajā ēkā. Ja tas nav iespējams, steidzīgi dodieties projām no bīstamās zonas perpendikulāri vēja virzienam (tā, lai vējš jums pūstu no sāniem).
- Ja jums ir apgrūtināta elpošana, samērcējiet jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpojiet caur to. Ja tas nav iespējams, centieties aizturēt elpu vai veikt īsas, seklas ieelpas.
- Ja jūtat veselības stāvokļa pasliktināšanos, nekavējoties uzsaukt neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi pa tālruni 112, 113.
- Nelietojiet atklātu uguni.

2. Par objektiem, uz kuriem attiecas šo noteikumu 16. punkts, atbildīgās personas informatīvajā materiālā sabiedrībai papildus iekļauj arī šādu informāciju:

2.1. informāciju par rūpnieciskās avārijas bīstamību un riska faktoriem, kā arī rūpnieciskās avārijas iespējamo ietekmi uz cilvēka veselību, dzīvību, īpašumu un vidi;

Avārijas bīstamībā	Riska faktors	Ietekmē uz cilvēka veselību, dzīvību, īpašumu
Toksiskā iedarbība	Tehnoloģisko vienību bojājumu dēļ, cilvēka nepareizas rīcības dēļ, vai dabas katastrofu izraisīta iemesla dēļ	Lielu koncentrāciju ieelpošana var ietekmēt centrālo nervu sistēmu, ko raksturo nelabums, galvassāpes, reibonis, koordinācijas traucējumi, temperatūras pazemināšanās, pulsa palielināšanās, klepus. Šķidrās fāzes nokļūstot ūdenī vai augsnē, tā pakāpeniski iztvaiko. Tvaika fāze rada vides piesārņojumu - sašķidrīnātās gāzes tvaiku emisija atmosfērā; bezvēja laikā nosēžas zemās vietās.
Sprādzienbīstamās koncentrācijas veidošanās, sprādziens un pārspiediens	Aizdeģšanas avota atrāšanās sprādzienbīstamās koncentrācijas robežās	Iekšējo orgānu bojājums; ēku un būvju daļējā vai pilnīga sabrukšana; apkartējas teritorijas aizdeģšanās un postījums.

Ugunsgrēks ar siltumstarojumā iedarbību	Dabīgie (piem. zibens, statiskā elektrība) vai mākslīgie (piem. cigaretes smēķēšana, darbi ar atklātu uguni, iekšdedzes dzinēju izraisīta dzirksteļošana u.c.) aizdedzināšanas avoti.	Izceļoties ugunsgrēkam, izdalās oglekļa oksīds, kas izsauc cilvēka saindēšanos ar CO, apreibšanu vai bojāeju. Siltumstarojuma iedarbība cilvēkam rada ādas un miesas bojājumus - apdegumus; dabai – postošu iznīcinošo efektu.
---	---	--

2.2. kodolīgus (koncentrētus) aprakstus par rūpniecisko avāriju attīstības scenārijiem;

Avārija SNG spiedieniekārtu kompleksu parkā var būt saistīta arī ar tehnoloģiskā cauruļvada pārrāvumu. Šķidrās fāzes cauruļvada pārrāvuma gadījumā, sagaidāma apjomīga gāzes noplūde, kas var izsaukt strauju SNG tvertnes iztukšošanos. Noplūdes gadījumā veidosies gāzes tvaiku – gaisa maisījuma mākonis ar uguns un sprādziena bīstamām īpašībām. Šāda mākoņa aizdegšanās gadījumā iespējams tvaiku mākoņa ugunsgrēks ar siltumstarojuma izplatību, vai sprādziens, kurš var radīt pārspiedienu ar cilvēkam un blakus esošajām tehnoloģiskajām iekārtām nelabvēlīgu iedarbību. Noplūdes brīdī notiekot momentānai aizdedzināšanai (par iemeslu var būt iekšējie aizdedzinātāji, piemēram, siltums vai dzirkstele metāla deformāciju rezultātā), iespējams strūklas ugunsgrēks ar siltumstarojuma nelabvēlīgu iedarbību.

Avārija dzelzceļa cisternu noliekšanas estakādē un akcīzes preču noliktavā (turpmāk - APN) dzelzceļa cisternu noliktavā.

SNG noplūdes gadījumā var veidoties gāzes tvaiku un gaisa ugunsbīstamus maisījumus, kura aizdegšanās gadījumā avārija attīstīsies kā gāzes tvaiku mākoņa ugunsgrēks vai sprādziens.

SNG tvaiku mākoņa un sprādziena viļņa radītā pārspiediena izplatība lokanā cauruļvada pārrāvuma gadījumā pie vēja ātruma 3m/s būs 40m attāluma no avārijas vietas.

Avārija sūkņu – kompresoru iecirknī

Mazu noplūžu gadījumā avāriju seku izplatība sagaidāma tehnoloģisko iekārtu tiešā tuvumā, sprādzienbīstamās koncentrāciju zonas nepārsniegs 11m.

Liela apjoma noplūde. Ja notiek gāzes šķidrās fāzes noplūde no tehnoloģiskā aprīkojuma, tad pie vēja ātruma 1 m/s sagaidāma šāda gāzes ugunsbīstamo tvaiku izplatība:

- pie sūkņa ražības 60 m³/h 1 minūtes laikā izplūdis gāzes daudzums, kas veidos sprādzienbīstamo koncentrāciju zonu ar ārējo rādiusu līdz 79 m;
- pie sūkņa ražības 6 m³/h. 1 minūtes laikā izplūdis gāzes daudzums, kas veidos sprādzienbīstamo koncentrāciju zonu ar ārējo rādiusu līdz 21 m.

- pie kompresoru ražības 82 m³/h. 1 minūtes laikā izplūdis gāzes daudzums, kas veidos sprādzienbīstamo koncentrāciju zonu ar ārējo rādiusu līdz 94 m.

Balonu uzpildīšanas iecirknī iespējamās avārijas

Avārijas balonu uzpildīšanas iecirknī var notikt gāzes noplūde ar gāzes izplatību atmosfērā. Tāpat avārija var attīstīties kā dažāda veida ugunsgrēks tehnoloģisko kļūmju vai darbinieka nepareizas rīcības rezultātā.

Rīska novērtējumā aplūkojam situāciju, kad noplūde notiek pa atveri ar 2,5 mm lielu diametru. Šādā gadījumā pie vēja ātruma 1 m/s sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatība nepārsniegs 11 m attālumu no noplūdes vietas, tas ir no sadzīves gāzes balonu uzpildīšanas posteņa.

Balonu uzglabāšanas noliktavā iespējamās avārijas

Avārijas balonu uzglabāšanas noliktavā var izpausties kā ugunsgrēks tehnoloģisko kļūmju vai Jaunprātīgas rīcības rezultātā.

Konkrētus avārijas seku apjomus prognozēt nav iespējams. Orientējošus avārijas apjomus var pieņemt pēc analogijas ar teroristisko aktu SIA „Latvijas Propāna Gāze”, Daugavpils GUS 2002. gadā.

Autocisternu uzpildes punktā iespējamās avārijas

Mazu noplūžu gadījumā pieņemam, ka noplūde notiek pa caurumu ar nosacīto diametru 2,5 mm. Šādā gadījumā sprādzienbīstamo koncentrāciju izplatība sagaidāma uzpildes punkta tiešā tuvumā – nepārsniegs 11 m attālumu. Arī iespējamā ugunsgrēka gadījumā siltumstarojuma iedarbība būs lokāla un apdraudēti var tikt tikai uzpildes punktā esošie darbinieki.

Apkures gāzes apgādes sistēmā iespējamās avārijas

SNG tvaiku mākoņa un sprādziena vijņa radītā pārspiediena izplatība apkurei paredzētās gāzes uzglabāšanas spiedieniekārtu kompleksa pilna sabrukuma gadījumā pie vēja ātruma 3 m/s ir 90m.

2.3. pārskatu par neatliekamajiem pasākumiem rūpniecisko avāriju gadījumos objektā, kas veicami katra veida scenārija avārijas ierobežošanai, kontrolei un tās eskalācijas nepieļaušanai;

Visu veidu scenārijos avārijas ierobežošanai tiek veikti līdzīgi neatliekamie pasākumi

1. “STOP” pogas nospiešana tehnoloģiskajos iecirkņos

2. Apziņošana pēc apziņošanas shēmas (ieskaitot VUGD)

3. Evakuācija (cietušos evakuē avārijas brigāde) un elektropadeves atslēgšana

4. Ja ir iespēja hidrantu sagatavošana pirms VUGD atbraukšanas un avārijas likvidācija ar pašu spēkiem – tvertnu atdzēsēšana, ugunsgrēka lokalizācija... (avārijas brigāde)

5. Pirmās palīdzības sniegšana

6. Autotransporta iebraukšanas nobloķēšana

2.4. apstiprinājumu, ka objektā ir izveidota trauksmes un apziņošanas sistēma un noteikta kārtība, kādā saskaņā ar objekta civilās aizsardzības plānu atbildīgā persona sadarbībā ar VUGD un citiem avārijas (operatīvajiem) dienestiem veic reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī plāno un īsteno preventīvos pasākumus iespējamās avārijas seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai;

Objektā ir izveidota trauksmes sistēma ar skaņas un gaismas signalizācijām, ka arī izstrādāta apziņošanas shēma. Objektā ir noteiktā kārtība kādā saskaņā ar objekta civilās aizsardzības plānu atbildīgā persona sadarbībā ar VUGD un citiem avārijas (operatīvajiem) dienestiem veic reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī plāno un īsteno preventīvos pasākumus iespējamās avārijas seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

2.5. apstiprinājumu, ka objektā ir nodrošināti nepieciešamie resursi, lai varētu rīkoties rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenot preventīvos pasākumus iespējamo avāriju seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai;

Objekta ir nodrošināti nepieciešamie resursi rīcībai rūpnieciskās avārijas gadījumā un preventīvo pasākumu īstenošanai iespējamo avāriju seku samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai. Objekta ir avārijas brigāde ar specializētu apgērbu un elpošanas aparātiem AGA-DIVATOR. Objekta teritorijā ir nodrošināta ar gāzes noplūdes detektoriem, ugunsdzēsības aparātiem, hidrantiem, ugunsdzēsības sūkņu staciju un ugunsdzēsības rezervuāru. Visi tehnoloģiskie iecirkņi aprīkoti ar "STOP" pogām.

2.6. aicinājumu avārijas gadījumā ievērot operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas vai prasības;

Avārijas gadījumā pēc operatīvo dienestu ierašanas, gan SIA "INTERGAZ" darbiniekiem, gan citam personām jāievēro operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas vai prasības.

2.7. norādi par to, ka informācija par ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu pieejama VUGD tīmekļvietnē;

2.8. norāde par to, vai iespējama rūpnieciskā avārija ar pārrobežu seku nevēlamo ietekmi, ja objekts atrodas citas ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Konvencijas par rūpniecības avāriju pārrobežu iedarbību dalībvalsts teritorijas tuvumā.

Objekts neatrodas citas ANO Eiropas Ekonomikas komisijas Konvencijas par rūpniecības avāriju pārrobežu iedarbību dalībvalsts teritorijas tuvumā.